

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
EDWINA GRIMA**

Seduta ta' l-1 ta' Marzu, 2004

Talba Numru. 544/2003

Austin Psaila

vs

Lother Slabick

It-Tribunal,

Ra l-Avviz fl-ismijiet premessi prezentat fl-10 ta' Marzu, 2003, fejn intalab li l-konvenut jigi kkundannat ihallas lill-attur s-somma ta' elf erba' mijha u tmenin lira Maltin (Lm1480) rappresentanti kumpens għat-telf illi sofra l-istess attur meta tela' l-Germanja sabiex jixhed f'kawza għan-nom tal-konvenut, liema konvenut kien intrabat illi jagħmel tajjeb għat-telf ta'l-attur.

Bl-ispejjeż inkluzi dawk ta'l-ittra legali tas-16 ta' Settembru 2002 u tal-mandat ta' sekwestru ipprezentat kontestwalment ma'l-avviz u bl-imghaxijiet kontra l-konvenut.

Ra r-risposta tal-konvenut ipprezentata fis-26 ta' Marzu 2003 li permezz tagħha huwa eccepixxa:

1. Illi t-talba attrici hija preskriitta ai termini ta'l-artikolu 2153 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta.
2. Illi ma hemm ebda danni dovuti lill-attur mill-konvenut u dana kif ser jigi ippruvat matul it-trattazzjoni tal-kawza.

Sema' x-xhieda tal-kontendenti u ta' Marion Juliette Greco, prodotta mill-attur.

Ra l-verbal tas-seduta tal-21 ta' Jannar 2004, fejn il-kawza thalliet għas-sentenza limitatament fuq l-ewwel eccezzjoni tal-preskrizzjoni.

Ha konjizzjoni tac-cirkostanzi kollha tal-kaz u tad-dokumenti esebieti.

Il-konvenut jaqbel illi l-attur kien tela' jixhed bhala *character witness* f'kawza li kienet saret kontrih gewwa l-Germanja rigward xi evażjoni ta' taxxa. Dana gara għal habta tas-sena 2000. Fil-fatt is-smiegh tal-kawza sar precisament fl-10 ta' Ottubru tas-sena 2000 u l-attur kien qatta' dik il-gimgha gewwa l-Germanja sabiex ikun jista' jagħti x-xhieda tieghu. Il-konvenut iħid illi huwa sar jaf bil-pretensjoni imressqa mill-attur, u cioe' illi kien qiegħed jippretendi kumpens ghac-*charter* li kien tilef minħabba il-fatt li kellu jitla' jixhed gewwa l-Germanja, biss meta huwa irceva ittra minn għand il-konsulent legali ta'l-attur f'Settembru 2002. Jichad illi qabel din d-data l-attur kien kellmu dwar l-istess. Izda jammetti illi kien sar diskors ma'l-attur fis-sens illi fl-eventwalita illi l-attur jitlef *charter* minħabba f'din ir-raguni, huwa ikun lest jikkumpensah fil-kaz li huwa jirbah il-kawza. Qatt ma sar diskors madanakollu illi l-attur diga kellu *charter* ippjanat.

L-attur min naħa tieghu jikkontendi illi meta l-konvenut tallbu sabiex jitla' jixhed gewwa l-Germanija, huwa kien infurmah minnufih fil-presenza ta'l-avukat tieghu illi kien qiegħed jistenna konferma ta' *charter trip* għal dak iz-zmien u għamilielu cara illi jekk huwa jitlef dan il-vjagg

Kopja Informali ta' Sentenza

minhabba li ikollu jitla' il-Germanja, allura l-konvenut kien ikollu jikkumpensah għat-telf ta' qliegh. Ighid illi fil-presenza ta'l-avukat u tat-tfajla tieghu Marion Greco, l-konvenut kien accetta dan. Ic-charter trip li l-attur tilef u li kellu isir bejn it-12 u id-19 ta' Ottubru tas-sena 2000.

L-attur jallega illi l-konvenut kien wieghdu illi huwa kien ser jithallas kumpens jew minn għandu jew mill-Qorti u baqa' iwieghdu li kien ser ihallsu dan il-kumpens, anke meta tilef il-kawza u spicca fil-Qorti ta'l-Appell. Huwa kien wieghdu illi hekk kif tinqata' l-kawza, huwa kien ser ihallsu. Dana kollu gie ukoll ikkonfermat minn Marion Juliette Greco, prodotta mill-attur, li quddiemha kien sar dana il-ftehim. Din x-xhud tikkonferma illi matul is-sena 2001, meta hija regħet irritornat Malta, hija flimkien ma'l-attur kienu iltaqghu diversi drabi mal-konvenut u fil-presenza tagħha huwa kien baqa' iwieghed lill-attur li kien ser ihallsu hekk kif tinqata' l-kawza mill-appell.

Illi sussegwentment l-attur intavola dawn il-proceduri fl-10 ta' Marzu 2003

Ikkunsidra,

Illi t-Tribunal sejjer ighaddi sabiex jezamina biss l-ewwel eccezzjoni sollevata mill-konvenut u ciee' l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni ta'l-azzjoni bid-dekors ta' sentejn ai termini ta'l-artikolu 2153 tal-kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta u ciee' l-preskrizzjoni generali ta'l-azzjonijiet kollha għad-danni mhux gejjien b'konsegwenza ta' xi azzjoni kriminali.

Illi jirrizulta mill-atti processwali illi l-attur sofra it-telf li dwaru saret il-presenti kawza fil-gimħa bejn it-12 u id-19 ta' Ottubru 2000. Illi jirrizulta ukoll illi l-konvenut qatt ma gie interpellat permezz ta' ittra ufficjali, izda intbagħtet lilu ittra legali datata 16 ta' Settembru 2002 (esebita bhala Dokument SC1 a fol. 31 tal-process), għal liema ittra l-konvenut wiegeb permezz tal-konsulent legali tieghu b'ittra ohra datata 23 ta' Settembru 2002 (esebita bhala Dokument SC2 a fol. 32 tal-process), fejn l-istess konvenut cahad illi huwa kien ftiehem illi ser jagħmel tajjeb għal dan it-telf ta' qliegh u kwindi jikkontendi illi ma

Kopja Informali ta' Sentenza

ghandu jaghti I-ebda flus lill-attur. Ix-xhieda ta'l-attur u ta' Marion Juliette Greco jindikaw illi f'dan il-perijodu u cioe' bejn it-12 ta' Ottubru 2000 u Settembru 2002, I-konvenut qatt ma cahad illi kelly ihallas ghal dan it-telf izda kien iwieghed lill-attur illi ikun f'posizzjoni ihallas hekk kif tinqata' I-kawza fi stadju ta'l-appell. Illi I-attur intavola I-proceduri odjerni fl-10 ta' Marzu 2003.

Ikkunsidra,

Illi I-ligi tiddisponi tlett cirkostanzi li permezz taghhom jinkiser it-terminu tal-preskrizzjoni ta'l-azzjoni (ara artikoli 2127 et.seq. tal-Kodici Civili). Dawn huma :

1. it-talba bl-att gudizzjarju.
2. I-gharfien tal-jedd tal-parti li kontra tagħha hu għaddej iz-zmien tal-preskrizzjoni.
3. il-hlas akkont.

Illi fil-kaz in dizamina jirrizulta illi iz-zmien minn meta I-attur seta jezercita I-azzjoni odjerna kien it-12 ta' Ottubru 2000, meta huwa jallega illi tilef ic-charter li kelly ibbukkja sabiex ikun jista' jitla jixhed favur I-konvenut gewwa I-Germanja. Illi I-ebda ittra ufficjali ma saret mill-attur u I-azzjoni odjerna giet ezercitata fl-10 ta' Marzu 2003, meta I-perijodu tas-sentejn kien diga' lahaq ghadda. L-ittra legali ta' Settembru 2002 ma kenitx bizzejjed sabiex tinterrompi I-perijodu preskrittiv, peress illi I-ligi tispecifika illi huwa biss I-att gudizzjarju li jista' jinterrompi I-preskrizzjoni.

Illi it-Tribunal għalhekk irid ighaddi sabiex jinvestiga jekk kienx hemm għarfien da parti tal-konvenut ta' dan il-jedd ta'l-attur, ezercitat permezz tal-presenti istanza. Illi I-attur jallega illi quddiemu u anke fil-presenza ta' Mario Juliette Greco u f'iktar minn okkazzjoni wahda I-konvenut kien ammetta li kelly ihallas għal dan it-telf ta' qleġi jew danni subiti mill-attur bhala konsegwenza tal-fatt illi huwa tela' jixhed gewwa il-Germanja u dana fil-perijodu bejn Ottubru 2000 u Settembru 2002. Dana I-konvenut jichdu.

Illi I-gurisprudenza tghallem illi għarfien tal-jedd mid-debitur irid ikun wieħed car u univoku. Inoltre semplici

Kopja Informali ta' Sentenza

kollokwji jew konversazzjonijiet bejn il-kreditur u id-debitur ma jammontawx ghal rikonoxximent tad-dejn u ghalhekk ma jistghu qatt jinterrompu l-preskrizzjoni jew inkella jigu interpretati bhala rinunzja da parti tad-debitur ghal preksrizzjoni li ikun idekorra favur tieghu. (ara sentenza PA 15.10.2003 – Perit Arkitekt Joseph Barbara vs Segretarju tal-War Damage Commission, u ukoll Appell Superjuri 30.05.2003 – Domenic Department Stores Ltd. vs Malta Dairy Products Ltd.)

Kwindi l-konversazzjonijiet li sehhew bejn il-kontendenti fil-presenza ta' Marion Juliette Greco ma jistghux iwasslu ghall-interruzzjoni tal-perijodu preskrittiv, iktar u iktar meta l-konvenut qieghed jichad illi sehh dan id-diskors. Illi inoltre ghalkemm l-konvenut fix-xhieda tieghu ighid illi kien sar xi diskors dwar kumpens ghal telf ta' qlegh biss fl-eventwalita illi huwa jirbah il-kawza gewwa I-Germanja, madanakollu jidher illi dana id-diskors sar minnu qabel ma l-attur tela' jixhed gewwa I-Germanja u ghalhekk qabel iz-zmien meta l-attur seta' jezercita l-azzjoni fil-konfront tal-konvenut.

Finalment ma jidhirx illi l-konvenut qatt effettwa hlas akkont ta'l-ammont pretiz mill-attur.

Illi ghalhekk jirrizulta illi l-azzjoni ezercitata mill-attur hija *fuori termine* peress illi l-perijodu tal-preskrizzjoni ta' sentejn lahaq iddekorra favur l-konvenut meta gew intavolati l-proceduri odjerni.

Ghaldaqstant, it-Tribunal jaqta' u jiddeciedi billi filwaqt illi jilqa' l-ewwel eccezzjoni sollevata mill-konvenut, jichad it-talbiet attrici bl-ispejjez kontra l-istess attur.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----